

29.07.2010*025564

Sayı : B.12.0.KKG.0.19/108-01-17- 2850

Konu : Şap Hastalığı

Temin No: 26

Uzun yıllardan beri Ülkemizde yaygın olarak görülen Şap hastalığının öncelikle kontrolü, sonrasında ise yok edilmesi için Bakanlığımızca çeşitli ulusal ve uluslararası projeler sürdürülmektedir.

Bu uluslararası projelerden biri olan ve AB ile Ülkemiz tarafından birlikte finanse edilen "Türkiye'de Şap Hastalığının Kontrolü Projesi" söz konusu hastalıkla mücadelede yürütülmekte olan en önemli faaliyetlerden biridir. Bu proje kapsamında gerçekleştirilen önlemler ana hatlarıyla; hastalığa duyarlı hayvanların 3 yıl süreyle yoğun bir şekilde aşılması, hastalık çıkan mihraklarda temizlik ve dezenfeksiyon uygulanması, hastalık durumunun ve aşı etkinliğinin izlenmesi için serosurvey çalışmaları yapılması, Trakya Şap hastalığından aşı arılığı müracaatı için OIE dosyasının hazırlanması, halkın bilinçlendirilmesi için teknik yardım ve eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi olarak sıralanabilir.

Yürütülen projeler, Genel Müdürlüğümüz koordinasyonu ile İl/İlçe Müdürlüklerimiz tarafından uygulanan kontrol faaliyetleri neticesinde Şap hastalığı mihraklarında düzenli bir azalma görülmüş ve 2009 yılında Şap hastalığı mihrak sayısı 214'e kadar düşmüştür.

Ülkemizde görülen ana virus tipleri aynı olmakla birlikte, O Panasia II ve A Iran 2005 alttiplerinin neden olduğu hastalık mihraklarında Aralık 2009'dan itibaren artış görülmeye başlamış ve Temmuz ayına kadar tespit edilen mihrak sayısı 725'i aşmıştır. Bu artışın en önemli nedeni ülkemize komşu ülkelerden giren veya ülke içinde hayvan hareketlerine bağlı olarak gelişen genetik olarak farklı yeni virus alt tipleridir. Şap Enstitüsü Müdürlüğünde yürütülen moleküler epidemiyolojik çalışmalarla tespit edilen bu viruslar şunlardır:

1. O Tipi virüsler (O PANASIA II):

- a. **O SAN 09:** Pan Asia II'nin genetik olarak farklı bir alt tipi olup ilk olarak Şanlıurfa'da Kasım 2009 tespit edilmiştir. Şubat, Mart ve Nisan 2010 aylarında en fazla tespit edilen alt tip olmuştur. Çevre ülkelerden gönderilen viruslarla bir bağlantısı tespit edilemediği için yurt içindeki viruslardan gelişmiş olabileceği düşünülmekle birlikte, yurtdışında ülkemize girme ihtimali de dışlanmamıştır.
- b. **O FAR 09:** İlk olarak Şubat ayında Ağrı ilinde tespit edilmiştir. İran'da Nisan 2009'dan beri görülmekte olan bir virus ile %99 yakınlığı tespit edildiği için İran'dan ülkemize girdiği düşünülmüştür; bu nedenle etkene bu isim verilmiştir. Bu virus grubu ülkemizde Şubat-Mayıs ayları arasında tespit edilmiş olmakla birlikte ülke çapında çok fazla bir yayılma göstermemiştir.
- c. **O ANT 10:** İlk olarak Gaziantep İslahiye'de 19 Mart 2010 tarihinde tespit edilen bu virus Mayıs ayında en fazla yaygınlık gösteren virus olmuştur. O PanAsia II genotipine göre yaklaşık % 6-7 oranında genetik farklılık gösteren bir virustur. İlk olarak Türkiye'de tespit edilmesini takiben, Haziran ayı içinde

